

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Prof. mr. P. van Vollenhoven
Voorzitter Onderzoeksraad voor Veiligheid
Postbus 95404
2509 CK DEN HAAG

**Directoraat -generaal
Veiligheid**
Fysieke Veiligheid en Bestuur
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Kenmerk
2010-0000328822

Uw Kenmerk
OVV 10500155

Datum 2 juli 2010
Betreft Eigen verantwoordelijkheid

Hooggeachte heer Van Vollenhoven,

Met belangstelling heb ik uw voorstel gelezen in uw brief van 14 januari jl., gericht aan de Minister van Justitie en die van 2 februari jl., gericht aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hierin houdt u een pleidooi voor een "veiligheidsbeginselenwet", waarin de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van een onderneming of organisatie wordt vastgelegd. Dit zou de duidelijkheid bevorderen over de verdeling van de verantwoordelijkheid voor de veiligheid tussen enerzijds burgers en bedrijven en anderzijds de overheid. Met u ben ik van mening dat het verkrijgen van helderheid over dit onderscheid in onze 'risicosamenleving' van groot belang is, zij het dat er discussie zal zijn over de wijze waarop dat het beste kan worden nagestreefd. Ik ga hieronder op uw voorstel in.

Een veiligheidsbeginselenwet

Eerder is het vraagstuk van de toedeling van verantwoordelijkheid in de zorg voor veiligheid aan de orde geweest en wel in de kabinetsreactie van 2 april 2009¹ op de adviezen van de Gezondheidsraad *Voorzorg met rede* van september 2008 en het advies van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) *Onzekere veiligheid, verantwoordelijkheden rond fysieke veiligheid* van oktober 2008. Het voorstel van de WRR om organisaties en bedrijven via een wettelijke voorziening verantwoordelijk te maken voor potentiële veiligheidsrisico's is door het kabinet niet overgenomen. Een algemene formulering zou door haar onbepaaldheid kunnen leiden tot rechtsonzekerheid over het gewenste gedrag in concrete situaties. Dat kan leiden tot een uit het oogpunt van maatschappelijke/economische ontwikkeling disfunctionele onzekerheid en risicomijding, gepaard gaande met een overmatige juridisering van de veiligheidszorg.

Het kabinet ziet geen toegevoegde waarde in verankering van deze verantwoordelijkheidstoedeling in een algemene publiekrechtelijke wet.

Het voorgaande brengt mij tot de conclusie dat ik op dit moment geen reden zie af te wijken van het zojuist aangegeven kabinetsstandpunt. Vandaar dat ik uw voorstel voor een "veiligheidsbeginselenwet" niet zou willen volgen. De overheid heeft vanzelfsprekend de verantwoordelijkheid om burgers te beschermen tegen risico's en gevaren die zij zelf niet kunnen beheersen, dus waar

¹ Tweede Kamer, 28 089, nr. 23

het zelfregulerende vermogen te kort schiet. Juist in die concrete situaties is en blijft specifieke wetgeving noodzakelijk. Het accent van het huidige veiligheidsbeleid ligt op het decentraliseren van verantwoordelijkheden en het verbeteren van de kwaliteit van het overheidstoezicht.

Datum
2 juli 2010
Kenmerk
2010-0000328822

Toezicht

De rol van de overheid wordt in het bijzonder zichtbaar waar het gaat om het toezicht op de naleving van wettelijk vastgestelde veiligheidsvoorschriften. Sinds 2002 is fors geïnvesteerd in een kwalitatieve verbetering van het overheidstoezicht. Relevant in dit verband is de brief van het kabinet van 25 januari 2008: *Programma Vernieuwing Toezicht*². Daarnaast vindt ook interbestuurlijk betere afstemming plaats, zodat ook hier de verantwoordelijkheidsverdeling duidelijker wordt (*brief aan TK van 23 februari 2010: Voortgangsrapportage interbestuurlijk toezicht*³). Naar mijn mening komt deze verbeteringsslag tegemoet aan uw wens voor een daadkrachtig en eenduidig overheidstoezicht.

Nadere beschouwing

Het veiligheidsbeleid is geen statisch gegeven. Een multidisciplinaire benadering waarbij private en overheidsactoren samen naar een voldoende veiligheidszorg zoeken, met de erkenning dat een risicoloze maatschappij een utopie is, blijft de aandacht vragen. Dat blijkt ook uit de vraag van de Tweede Kamer tijdens het *Algemeen Overleg Toezicht* in september 2009 om een hernieuwde algemene beschouwing van het kabinet over veiligheidsrisico's en de verantwoordelijkheid daarvoor.

Ter voorbereiding van deze kabinetsreactie vond op 19 mei 2010 de werkconferentie *Dag van het Risico* plaats, waarover u eerder bent geïnformeerd. Deze bijeenkomst resulteerde in een hoogwaardig debat over dilemma's, knelpunten en mogelijkheden met betrekking tot de inrichting van de zorg voor de veiligheid. Centraal punt in dit debat is het vinden van een goede balans tussen enerzijds regelgeving en anderzijds de ruimte voor burgers en bedrijven om, vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en deskundigheid, bepaalde risico's naar eigen inzicht af te dekken. Bij dit laatste biedt het door u aangereikte referentiekader, ook bekend onder de naam 'veiligheidsmanagementsysteem', een goed aanknopingspunt. Ik zie een goede mogelijkheid om, onder andere via de *Stichting Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen Nederland*, het gebruik van dat systeem te bevorderen.

Een afschrift van deze brief stuur ik aan de Voorzitter van de Tweede Kamer.

Hoogachtend,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Minister van Justitie,

² Tweede Kamer, 31 201, nr. 25

³ Tweede Kamer, 32 124, nr. 8.